וואס הערט זיך אין ניו יארק

פון אונזער קארעספאנדענט) **פון משה צעשינסקי**

די לעצטע טעג האבען זיך אין אונזער שטאדט אנגעהויבען בעווייזען, אז פער־שידענע קוואליטעטען, אדאנזיהטע גרופּעס שוואנקע מאה'דיגע אינטאראנען, לויט דעם מיסטער פון די אלטע דוסישע פאראפס העכער פון פּרישקעוויטש און קרושעוואנס חהר, ווערט האבען טאג־איין, טאג אוים עפּאלטען. פאר א גרויסען עולם ציהערער זיינען שוין אנגעקומען פאראפס העדעס. אויסשליסליך נעווענדעט נעגען אידען.

ביי די היענע אידיש אינוואזיאנער, אי בערהויפּט פון דער איסט סיידּ האבען די אויפהעצונגען אדויסגערופען שטורם פון פראטעסטען און אויפרעגונג.

א דאנק עטליכע היענע אידיש אנגע זעהענע כלל טהויר, מיט דער מיט היפּ פון דושארוש סנישקין, סיטי מאדשאל הערי וואלקאל, און עטליכע מיט ארבי־טער פון דער צייטונג "וואהריהייט" איז נעלונגען אויף מעדיסאן סקווער צו אראטסירען עטליכע פון די בוואנעס וועלכע האבען די לעצטע צייט אנגע־פירהרט זייערע גיפּטיגע אטאקעס אויף אידען, אין זייערע אפּען מיטינגען, אין וועלכע פּראפעסאר יעקב דעווי, ד"ר. סירקין, סאלא־מאן, באיקין, סאפיר און אנדערע.

* * *

לכבוד דעם אבפאהרען קומענדע וואך קיין פראווידענס, פון דר. דושיי מאכערס, ווערט איז נעוואדעט א לייטענאנט אין דער אמעריקאנער ארמיי איז דא געגענבען נעוואדעט א שענקער באנקעט אראנ־זשירט פון דעם איסט סיידער דאקטוירים קלוב. דר. מאכערס האט בוים באנקעט זיך אויסגעדיקט אין זיין רעדע צוזאמען דיג ביט נור צו קעמפּפען פאר די שטע־רען אין שטרייפען, נור אויף פאר דעם אידישען נאכמען און פאלק.

* * *

א גרויסע סענזאציע האט ביי אונז אריינגערופען דער אפערעט פון מיטשעלס נאהענטען פרייוד. סענאטאר רייגלאנד, ווערט איז ארעסטירט פון זיין רעדע צוזאמען מיט דושיי ווי ער האט פאר דעם אפּ־גענומען א שענקער באנקעט אראנ־זשירט פון דעם איסט סיידּ קלוב. דר. מאכערס האט בוים באנקעט זיך אויסגעדיקט אין זיין רעדע צוזאמען דיג ביט נור צו קעמפּפען פאר די שטע־רען אין שטרייפען, נור אויף פאר דעם אידישען נאכמען און פאלק.

* * *

א גרויסע סענזאציע האט ביי אונז אריינגערופען דער אפערעט פון מיטשעלס נאהענטען פרייוד. סענאטאר רייגלאנד, ווערט איז ארעסטירט פון זיין רעדע צוזאמען מיט דושיי ווי ער האט פאר דעם אפּ־גענומען א שענקער באנקעט אראנ־זשירט פון דעם איסט סיידּ קלוב. דר. מאכערס האט בוים באנקעט זיך אויסגעדיקט אין זיין רעדע צוזאמען דיג ביט נור צו קעמפּפען פאר די שטע־רען אין שטרייפען, נור אויף פאר דעם אידישען נאכמען און פאלק.

* * *

איינע פון זייערע גיפּטיגסטע רעדעס, שי־טענדיג פּעף און שוועבעל אויף אידען, בעליידיגענדיג גלייכּזייטיג אידישע מי־ליטער לייטע, און אויף דעם סופּרים מאורט ריכטער לואים בראנדייס, און אנ־דערע ווייטערע אידישע פערזענלי־קעי־טען, וואס אוים עפערנעהמען אנגעוועהנעע רע־גירונגס שטעלען, בשעת זיין רעדע האי־בען זיך אויף ארט נעפונגען פיעל אידי־שע פאלקסטען און העכערע אידישע בע אמטע פון מיליטער וועלכע האבען אבצע נעבראכען א גרויסער סקאנדאל צווישען דעם אידען העכערע. עס איז אוים נעלאפען, אויסשליסליך נעווענדעט נעגען אידען,

ביי די היענע אידיש אינוואזיאנער, אי בערהויפּט פון דער איסט סיידּ האבען די אויפהעצונגען אדויסגערופען שטורם פון פראטעסטען און אויפרעגונג.

א דאנק עטליכע היענע אידיש אנגע זעהענע כלל טהויר, מיט דער מיט היפּ פון דושארוש סנישקין, סיטי מאדשאל הערי וואלקאל, און עטליכע מיט ארבי־טער פון דער צייטונג "וואהריהייט" איז נעלונגען אויף מעדיסאן סקווער צו אראטסירען עטליכע פון די בוואנעס וועלכע האבען די לעצטע צייט אנגע־פירהרט זייערע גיפּטיגע אטאקעס אויף אידען, אין זייערע אפּען מיטינגען, אין וועלכע פּראפעסאר יעקב דעווי, ד"ר. סירקין, סאלא־מאן, באיקין, סאפיר און אנדערע.

* * *

לכבוד דעם אבפאהרען קומענדע וואך קיין פראווידענס, פון דר. דושיי מאכערס, ווערט איז נעוואדעט א לייטענאנט אין דער אמעריקאנער ארמיי איז דא געגענבען נעוואדעט א שענקער באנקעט אראנ־זשירט פון דעם איסט סיידּ קלוב. דר. מאכערס האט בוים באנקעט זיך אויסגעדיקט אין זיין רעדע צוזאמען דיג ביט נור צו קעמפּפען פאר די שטע־רען אין שטרייפען, נור אויף פאר דעם אידישען נאכמען און פאלק.

* * *

א גרויסע סענזאציע האט ביי אונז אריינגערופען דער אפערעט פון מיטשעלס נאהענטען פרייוד. סענאטאר רייגלאנד, ווערט איז ארעסטירט פון זיין רעדע צוזאמען מיט דושיי ווי ער האט פאר דעם אפּ־גענומען